

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ola Hegge, 61 26 60 61

Rendalen kraftverk - planendringssøknad - uttalelse

Vi viser til brev av 07.01.19 fra NVE med planendringssøknad fra Glommens og Laagens Brukseierforening (GLB) for Rendalen kraftverk. Endringen består i å fase ut omløpsventil med energidreper og erstatte det ved å oppgradere aggregat R1.

Bakgrunn

Rendalen kraftverk har i dag 2 aggregater, ett gammelt R1 og ett nytt aggregat R2. Slukeevnen til aggregatene er henholdsvis 55 og 60 m³/sek. Slukeevnen i R2 tilsvarer kraftverkets største tillatte driftsvannføring. Kraftverket har en omløpsventil knyttet til aggregat R1, som skal forhindre brå vannføringsøkninger på minstevannstrekningen i Gloma nedstrøms inntaket ved Høyegga og tilsvarende unngå brå vannføringsreduksjoner nedstrøms kraftverksutløpet i Rena. Omløpsventilen har en energidreper på utløpet for å forhindre skader som følge av store vannhastigheter fra utløpet.

I følge GLB er energidreperen i dårlig teknisk stand og må utbedres dersom den skal kunne fungere. De ønsker derfor i stedet å fase ut omløpsventilen og i stede utbedre det gamle aggregatet R1. Kraftverket driftes normalt ved aggregat R2, mens R1 vil kunne starte ved stans i R2, og derved ivareta omløpsventilens funksjon. Dersom kraftverksutfallet skyldes at kraftverket mister nett-tilknytning vil begge aggregatene stå, og kraftverket vil være uten omløp. På bakgrunn av henvendelse fra oss har GLB i en e-post av 20.03.19 opplyst at Rendalen 2 kan levere kraft både til sentralnettet og til distribusjonsnettet. Kraftverksutfall som følge av nettfeil vil derfor ikke skje med mindre både sentralnettet og distribusjonsnettet faller ut samtidig. Dette hevdes å ha svært lav sannsynlighet, og at de ikke kan huske at dette har inntruffet. Rehabilitering av R1 er kostnadsberegnet til kr. 40 mill., mens rehabilitering av energidreperen er kostnadsberegnet til kr. 20 mill. Søknaden inneholder ikke en grundig utredning av konsekvensene av driftsstans av kortere og lengere varighet.

Fylkesmannens vurdering

Skader som følge av driftstans er et betydelig problem flere steder der det mangler fungerende omløp eller er omløp med lav kapasitet. Både brå økninger i vannføring på islagte minstevannstrekninger og brå vannføringsreduksjoner nedstrøms kraftverk vil kunne være skadelig, også om hendelsene er av kortere varighet. Selv om elvestrekningen nedstrøms utløpet av Rena kraftverk oppgis å ha en utforming som begrenser skadevirkningene av brå vannføringsreduksjoner, vil bortfall av omløp ved driftstans være klart uheldig. Vi ser fordelene ved å løse omløpet gjennom å

holde aggregat R1 i funksjon, da det vil sikre kraftproduksjonen i situasjoner med lengere driftsstans i R2, som f.eks. vedlikehold. Forutsatt at en slik løsning ikke medfører nevneverdig økt forekomst av brå vannføringsendringer på minstevannstrekingen i Gloma og nedenfor utløpet av Rendalen kraftverk har ikke Fylkesmannen innvendinger til en slik løsning. Dersom dette må forventes å medføre økt forekomst av brå vannføringsendringer (også kortvarige) er det vårt syn at kraftverket fortsatt bør ha omløpsventil som forutsatt.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ola Hegge
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Kopi til:

Alvdal kommune	Gjelen 3	2560	ALVDAL
Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	KOPPANG
Rendalen kommune	Hanestadveien 1	2485	RENDALEN
Hedmark fylkeskommune	Pb 4404	2325	HAMAR
	Bedriftssenteret		

Kopi til: